

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA BUDAPESTA, VII, ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47-82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Germanii vor s'o isprăvească cu asediul Verdunului

— Lupte hotărâtoare în jurul cetății —

Berlin, 14 Iulie. — O știre semioficioasă dată de Wolffbureau anunță:

Biruința armatei germane anunțată de comunicatul german de ieri, și reținută pe malul drept al Meusei, la ultimele forturi ale Verdunului, la Souville și Lauffee — este un eveniment de o importanță deosebită. Aceasta primă acțiune mai mare la Verdun, întreprinsă de germani de la începutul marelui ofensive anglo-franceze, dovedește izbitor că conducerea armatei germane își urmează înainte ținta ce și-a propus-o, fără a se lăsa stinjenită de atacurile dușmanilor noștri din răsărit și apus. Nici un soldat german, nici un tun german n'a fost luat de pe câmpul de luptă de la Verdun. Bătălia decurge acolo, în mod sîngeros, și după voința conducerii armatei germane, ia un caracter favorabil nou.

Dacă dușmanii au sperat că prin atacurile armatei lor de milioane vor smulge în fine inițiativa în conducerea războiului și să dicteze

germanilor unde să se continue lupta — apoi s'au amăgit amarnic. Asalturile masselor dușmane au eșuat toate după scurte succese prime pe rîul Somme, — în fața rezistenței eroice și a tenacității îndârjite a trupelor noastre. Conducerea armatei germane stăpânește acum ca și înainte situația operativă. Victoria de la Souville — la Verdun — are cu atât o mai mare importanță, cu cât vădește lumii întregi puterea și superioritatea armelor germane și îndreptățete Germania să privească situația militară cu aceeași încredere și speranță, de altădată.

Geneva, 14 Iulie. — Generalul francez Nivelle, într'un ordin de zi către armată, îndeamnă trupele lui să fie acum tari, — căci în momentul de față se reclamă cea mai supremă încordare a puterilor la Verdun, de oare-ce cetatea aceasta a ajuns acum punctul concentric al asalturilor și furiei germane.

Englezii luptă după metoda rusească

Berlin, 14 Iulie. — »Vossische Zeitung« află de pe frontul de luptă apusan: în regiunea Engre englezii au aruncat la asalt din nou forțe colosale. Ei par a fi decizi ca fără nici un scrupul să jertfească mii și mii de vieți omenești, numai, ca să smulgă victoria pe care până acum n'au putut-o dobândi. Trupele germane

au acum aici o sarcină care e cea mai grea din întreg războiul. Luptele în regiunea rîului Somme continuă cu o înverșunare grozavă. Englezii aruncă în foc mereu trupe noi și tot așa ca și rușii, ei caută prin efectul masselor să compenseze lipsa unei bune pregătiri militare a trupelor.

Ce ajutor dă America Ententei

Frankfurt, 14 Iulie. — La un banchet care a dat societatea engleză pentru o apropiere economică și politică de America în onoarea fostului ministru de finanțe american »Jack Beck« acesta în vorbirea ce a ținut-o a arătat necesitatea unei amiciții a raselor de limbă engleză pentru menținerea păcii după război. America

prin furnizările ei de muniții către Ententea, și-a asigurat recunoștința specială a Angliei. Dar și în alt chip a dat America un ajutor direct de arme Angliei, căci sub drapel canadian luptă 4000 de americani pentru Anglia și sub drapel francez luptă zece mii de americani pentru Ententea.

Revolta îndgenilor din Tunis

Zürich, 14 Iulie. — Ziarul »Tagesanzeiger« primește informații din Paris după care în Tunis a izbucnit o răscoală a indigenilor. Rebelii

primesc ajutoare puternice din Tripolis. Se mai afirmă, că o parte din trupele franceze au fost atacate de rebeli și nimicite.

Din întrigile Ententei față de Bulgaria

Sofia, 14 Iulie. — Agenția telegrafică bulgară anunță: Suntem informați, că cercurile politice din Petersburg, Paris și Londra, pe baza unei telegrame a ministrului Rusiei la București Poklievski-Koziel, care afirmă, că a primit știrea de la ministrul Bulgariei la București Radeff, răspândesc acum opinia, că ocuparea portului grec Rupel de către trupele bulgare s'a produs după o aprobare prealabilă a guvernului grec. Pe baza acestei presupuneri ei aduc cele mai grave acuzații fostului guvern Sculudis și contra re-

gelui Constantin. Pentru a risipi ori ce bănuială constatăm, că ministru Radeff după o lungă absență s'a întors la postul său din București de abia zilele trecute și prin urmare e cu neputință ca el ar fi comunicat această știre de altcum absolut falsă ministrului rus.

Putem dar trage încheierea, că avem din nou de a face cu o intrigă țesută cu dibăcie care are scopul de a invenina bunele relații între Bulgaria și Grecia.

Irredentiști italieni din Trentino printre prizonierii italieni

Innsbruck, 14 Iulie. — Ziarele din Innsbruck află următoarele: Printre ofițerii italieni prinși de trupele austro-ungare se află și deputatul social-democrat din parlamentul austriac dr. Cesare Battisti din Trient și avocatul dr. Filzi

din Roveretto. Dr. Battisti un irredentist fanatic a fugit în Italia încă înaintea izbucnirii războiului cu Italia fără să-și reguleze afacerile financiare în Trient. A intrat în armata italiană unde a avut rangul de căpitan.

DIN ROMÂNIA

Guvernul român începe iară tratative diplomatice

»Adevărul« află că situația externă a impus guvernului român o încordată preocupare spre a grăbi rezolvarea acelor chestiuni internaționale în strictă legătură cu revendicările României. În acest scop urmează de câteva zile tratative diplomatice de o importanță decisivă.

Consfătuiri importante la d. Filipescu

»Dimineața« anunță că d. Filipescu înforcându-se din Călimănești la București, — comitetul Federației Unioniste s'a întrunit la dînsul acasă. S'a discutat asupra situației externe și interne. Unii dintre membrii au propus ca opoziția parlamentară care ține cu Entente să se retragă din Camera și Senat. Asemenea s'au emis mai multe păreri asupra continuării acțiunii pentru răsturnarea guvernului Brătianu.

Comitetul Federației va ține o nouă consfătuire.

Un armistițiu între guvernul român și partidul războinic?

Vorbind despre relațiile dintre guvern și federație »Moldova« de aseară scrie:

»Adevărul« anunță că între guvern și federație a intervenit un armistițiu. Că d. Brătianu ar fi făcut cunoscut unor anumite cercuri politice că sunt zadarnice tulburările în țară, pe chestia externă, întru cât evenimentele din urmă l'au făcut să procedeze așa cum dorește naționalistii.

Și »Adevărul« deduce de aici că aceasta ar fi cauza care a determinat pe Federația să-și suspende campania de agitații. Nu e de mirare că d. Brătianu să fi dat promisiuni Federației, întru cât e știut de toată lumea că d. Brătianu, înclină spre Puterile înțelegerii.

Credem însă că nu e singura cauză care a determinat o stagnare în agitațiile Federației.

Cauza capitală care a silit Federația să înceteze cu întrunirile trebuie mai degrabă datorită faptului că ofensiva rusă s'a infundat în Carpați, unde s'a transformat în defensivă, iar marea ofensivă anglo-franceză, care a fost anunțată cu atâta zgomot, merge foarte încet și n'a dat până acum nici un rezultat simțitor.

Iată adevăratul motiv al armistițiului dintre guvern și Federație.

Cum informează unele ziare publicul român

Citim în »Steagul«:

Am arătat odată procedeele lipsite de scrupule și de o nerușinare cinică, de cari se servesc ziarele ce fac propagandă rusească.

Am arătat că aceste ziare în loc de a publica comunicațiile de pe frontul,

asa cum sunt elaborate de statele majore respective, ele adauga acestor comunicate o multime de titluri si subtitluri si cari sub pretext de a rezuma continutul comunicatelor il denatureaza cu totul, in favoarea unor anumite puteri. Cu chipul acesta un foarte mare numar de cititori, de buna credinta, fiind convinsi ca titlurile tiparite cu litere strigatoare sunt un rezumat fidel al comunicatelor, se marginesc a citi numai aceste titluri mincinoase si sunt astfel tinuti intr-o atmosfera de informatiuni care nu corespunde de loc cu situatiunea reala de pe fronturi.

Daca felul cum aceste ziare de rea credinta isi informeaza cititorii, constituie o rusine pentru presa romaneasca, apoi machinatiunile la cari se dedau agentii ententisti precum si diferitele misiuni speciale quadrupliste au luat proportiile unui adevărat scandal.

Felul cum operează acești agenți, întrece toate marginile permise. Se știe că în afară de comunicatele oficiale ale statelor majore, cari sunt transmise pe cale radio-grafică, agențiile telegrafice din țările Ententei își informează, pe agenții lor dela noi, pe cale telegrafică obicinuită, via Suedia—Rusia. Timpul necesar acestor știri pen-

tru a ajunge la destinație, este de 45 zile.

Pe lângă că aceste știri sunt de cele mai multe ori exagerate, apoi prin faptul că sunt întârziate produc o confuzie generală în spiritul cititorilor.

Așa a fost cazul cu luarea fortului Thiaumont.

Dar pentru a desvălui în mod complet procedeele nepermise ale acestor agenții, credem că e destul să arătăm cum procedează una din ele.

Această agenție (italiană) transmitea odată cu intrarea în războiu a țării pe care o reprezintă, telegrame de câte patru până la cinci mii cuvinte zilnic și chiar în unele zile când nici guvernul nu primea nici o știre.

Autoritățile noastre interesându-se la postă asupra acestui curios fenomen, au putut afla că agenția respectivă nu primea nici o știre, așa că toate erau inventate pe deantregul.

Acum când fiecare știre este de o deosebită importanță, această stare de lucruri devine intolerabilă și guvernul este dator de a pune capăt răspândirii de știri tendențioase și fanteziste, cari excită spiritele și creiază o atmosferă nesănătoasă în opinia noastră publică.

Cerem ca guvernul să ia măsurile cuvenite.

îndată ce intențiuni au rușii, și li-a o-pus forțe însemnate la Kirlibaba, unde au și fost bătuți la 6 Iulie. În zilele următoare, rușii au fost respinși în regiunea Iacobeni—Pozorica și Sudo-va. Prin respingerea rușilor dincolo de râul Moldova, rușii nu mai pot ajunge la Kirlibaba. Acum urmează zi de zi lupte și încăierări mici și grele în Bucovina.

Din Balcan vin următoarele știri:

De când Ententa prin presiunea ei exercitată asupra Greciei, și-a asigurat dominațiunea asupra acestei țări, nu mai sosesc la Berlin știri directe din Atena. De abea eri, au sosit în Capitala Germaniei, cu o întârziere de trei săptămâni, corespondențe telegrafice ale reprezentanților ziarelor germane la Atena, din cari reiesă că coloniile germane, austro-ungare și bulgare din Atena trec prin momente foarte grele, și au nevoie de protecția polițienească. Acum Ententa tratează cu guvernul grec, ca poliția din Atena să fie reorganizată după placul ei.

— La Sofia a fost arestat fostul ministru de finanțe Liopsev, care alături de Malinov, este unul din fruntașii partidului democrat. Dânsul a fost arestat în ajunul întrunirii Sobraniei, când a declarat că va combate împreună cu șeful deidenților Stambuloviști, Ghenadiev, budgetul. După arestarea lui Liopsev, a renunțat și Ghenadiev la discursul lui contra budgetului. Democrații au interpelat guvernul bulgar asupra arestării lui Liopsev.

MERSUL RĂZBOIULUI

Germanii atacă ultimele forturi dela Verdun

— Rușii respinși la nord vest de Buczacz. — Grele lupte cu italienii. — Greaua situație a coloniei germane în Atena. —

Pe ziua de 13 Iulie au sosit următoarele știri de pe frontul rusesc:

În Bucovina și la sud de Nistru situația fiind neschimbată, nu s'a produs nici un eveniment deosebit. La apus și la nord-vest de Buczacz, dușmanul a aruncat din nou forțe puternice la atac contra trupelor aliate comandate de generalul Bothmer. Pe când o parte din coloanele lui de asalt s'au prăbușit în fața obstacolelor noastre, alte coloane au reușit să pătrundă într-o bucată strâmtă a pozițiilor noastre. Dar și aici, printr'un contra-atac ne-întârziat al rezervelor germane și austro-ungare, rușii au fost din nou goniti, așa că toate atacurile dușmanului au eșuat. Am făcut numeroși prizonieri. La Stochod, trupele noastre au respins un atac de ambele părți de linia ferată ce duce dela Sarny la Kovel. Altfel nimic deosebit. Raportul oficial rus dela 11 Iulie cutează să spună că armata generalului Brusilov dela începutul ofensivei rusești a făcut 266.000 prizonieri.

Deși neexactitatea comunicatelor rusești este de mult cunoscută, trebuie totuși de relevat aci, că numărul prizonierilor indicat de ruși formează aproape forțele generale cari au stat în lupte serioase pe frontul nostru de

nord-est, în cele cinci săptămâni trecute.

HÖFER, mareșal locot.

La armata generalului conte Bothmer trupele germane printr'un contra-atac încunjurător la Olesze și la nord (la nord-vest de Buczacz) au respins pe rușii cari au pătruns acolo, făcând peste 400 prizonieri.

Șeful Statului major

— După listele oficiale rusești, în ofensiva din luna Iunie și Iulie rușii au pierdut 14.900 ofițeri, dintre cari 17 generali și 29 comandanți de regimente și 248.000 soldați.

— Rușii continuă să jefuiască satele și orașele din Bucovina. De data asta orașelul Gura Humora a fost incendiat și jefuit de cazaci.

— Luptele în sudul Bucovinei câștigă zi de zi în întindere și importanță. La 27 Iunie, Rușii au suferit o grea înfrângere la Iacobeni. În primele zile ale lunii Iulie, rușii au căutat pe două căi să ajungă în Carpații Bucovinei și să înainteze în Transilvania. Un drum duce din Câmpulung peste munți la Dorna-Vatra, celalalt din Selenin, dealungul râului Moldova spre Kirlibaba, de aci în Ungaria. Conducerea armatei austro-ungare a văzut

RĂZBOIUL CU ITALIA

Mari pierderi italiene în atacuri violente între Monte Rasta și Monte Interrotto. — La explozia unei fabrici de munițiuni au murit 780 italieni. — Italia nu poate declara război Germaniei.

Comunicatul lui Höfer dela 13 Iulie anunță următoarele de pe frontul italian:

Pe frontul între Brenta și Ets, luptele au fost pe ziua de eri mai vii. La Pasubio a fost respins un atac de noapte italian. În valea Posina, sub focul permanent al artileriei, numeroase patruli italiene au repetat atacurile lor. În luptele acestea am prins 1 ofițer și 103 soldați italieni. După o pregătire artileristică extrem de vehementă, italienii au atacat eri din nou cu forțe puternice pozițiile noastre din regiunea muntelui Rasta și muntele Interrotto. Ca și în zilele trecute, și de data asta au eșuat toate atacurile, cu cele mai grele pierderi pentru italieni. Și mai departe la nord toate încercările dușmanului de a pătrunde în pozițiile noastre, au fost cu totul infructuoase.

HÖFER, mareșal locot.

— În Senatul francez, în ședința secretă, Briand a fost întrebat când va declara Italia război Germaniei, Briand a răspuns, că Italia e de părere că nu poate să declare război Germaniei. Motivele nu le poate comunica.

— În orașul Spezia (Italia) a sârît în aer o mare fabrică de munițiuni, din cei 480 muncitori n'a rămas nici unul în viață. Fabrica fiind lângă mare, în momentul exploziei s'au scaldat în mare sute de copii și adulți. Peste 300 au fost omorâți.

LUPTLE DIN APUS

Ofensiva anglo-franceză continuă neslăbită. — O părere justă despre această ofensivă. — Germanii își croiesc mereu drumul spre Verdun. — Făcând noi prizonieri francezi. — Un port englez bombardat de un submarin german.

O foarte bună apreciere despre situația creată de ofensiva anglo-franceză contra frontului german — ne dă ziarul oficios român »L'Indépendance Roumaine« care observă:

Armatele Ententei ciocănesc mereu asupra fronturilor dușmane, cu scopul de a le rupe. Până acum scopul acesta n'a fost atins. Frontul german și austro-ungar a fost în unele locuri îndoit, în acele locuri unde a fost drept. Dar de un succes al armatei Ententei poate fi numai atunci vorba când frontul e străpuns. Dacă ofensiva anglo-franceză va voi să se mărginească numai de a respinge cas cu pas liniile germane — atunci rezultatul prim va fi că Franța de nord și Belgia va fi transformată într-o pustietate ca și Sahara. Pe lângă aceasta războiul se va prelungi, peste ori-ce închipuire. Ar fi singurare cumplită. Fărămîțarea contrarului nu-i o rezolvare completă într-o ofensivă generală. Numai printr-o mare spărtură — se poate produce începutul sfârșitului.

— Comunicatul german dela 13 Iulie anunță următoarele de pe frontul franco-belgian:

La nord de Somme, englezii au reușit să puie piciorul în satul Contal Maison. Focul artileriei a continuat cu mare vehemență. La sud de Somme, francezii n'au obținut nici erii succese cu atacurile lor repetate de ambele părți de Barleux, precum la Estrees și la apus. Ei au trebuit să se întoarcă, cu foarte grele pierderi singeroase, prinse de focul nostru concentric. La răsărit de Meuse, lupta de artilerie era încă vie. Pozițiile câștigate de infanteria noastră au fost îmbunătățite.

Numărul prizonierilor s'a urcat cu încă 17 ofițeri, 243 soldați, în total 56 ofițeri, 2349 soldați francezi. La Frelinghien, pe canalul La Bassee, pe înălțimea La Fille Morte, la răsărit de Radonvillers și la Hirzbach au reușit acțiunea patrulelor germane. La nord de Soisson a fost silit să se coboare un biplan francez în liniile noastre.

Șeful Statului major

— Orașul și cetatea franceză Belfort sînt iarăși bombardate de tunuri grele germane. La fiecare 5 minute, cad granate uriașe în oraș — făcând explozibile teribile.

— Comunicatele engleze recunosc că germanii rezistă puternic și a primit mereu întăriri puternice.

— Din Londra se anunță, că la 11 Iulie la 10 seară, un submarin german a aruncat 30 șrapnele asupra portului englez Seeham Harbour. O femeie a fost omorîta. O casă a suferit stricăciuni.

— Ziarul italian »Stampa« spune că Marea Engică e plină de submarine germane, și că drumul dela Pireu spre Salonic e extrem de greu.

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele — »Cucu« și »Foaia Ilustrată« — pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Știrile zilei

Cum se îndemna românul la luptă acum un veac

Aidi Româné, aidi voinicé!

Lasă râpe, vai, colnicel!

Aidil moșnean de vijelie!

Lenea nu e dată ție.

Pe uscat ca și pe mare,

Și pe jos și d'a'n călare,

Șir de veacuri ție-ți spune,

Că născut ești a supune,

Cu unire și cu minte,

Cu de arme drepturi sfinte,

Cerul slava ta voește,

Aidil voinice biruește!

1821

IANCU VACARESCU.

Din Camera ungară

În ședința de ieri a Camerei ungare, deputatul Vazsony a cerut un tratament egal a tuturor cetățenilor supuși la dare. Capitalul concentrat să fie supus la o dare mai mare decît capitalul mic.

Ministrul Teleszki asigură Camera că guvernul va lua măsuri preventive contra abuzurilor capitalului.

La noua lege asupra timbrului, deputatul Csermak a declarat că partidul independent votează legea, dar cere ca funcționarii statului să fie scutiți de a pune timbru pe chitanțele de primire a salariului.

În ședința de azi se debate încă legea aceasta, apoi asupra legii de spirit, licenței de tutun, etc. Măine Camera va mai ține o ședință și va lua vacanța până la 9 August.

Ofițer român distins

Amicul nostru, locotenentul Marius Popescu din regimentul 16 de artilerie, care luptă acum eroic pe frontul rusesc, la răsărit de Baranovici, pe lângă diferitele decorațiuni primite în cursul celor doi ani de când e pe front, a fost de data asta încă odată distins cu »Signum Laudis« de argint, pentru meritele lui, contribuind de asemenea la respingerea grelelor atacuri rusești din acea regiune în timpul din urmă.

Felicitările noastre.

Rolul deputaților ungari la furniturile militare

Tribunașul din Pojon care judecă acum escrocheriile săvârșite la furniturile militare de către Consortiul Rudnay, din care făceau parte și câțiva deputați ungari, a luat ieri interogatoriul deputatului Emerich Ivanka. Acesta a declarat, că s'a prezentat prim-ministrului Tisza lista tuturor deputaților și politicienilor cari se ocupau cu furnizări militare. Conte Tisza și-a exprimat dorința ca nici un deputat să nu se amestece în furniturile militare. Și totuși mai mulți foști miniștri s'au ocupat cu asemenea furnituri. Eu am spus-o pe față că mă ocup cu furnituri pentru armată.»

Procesul continuă.

Somnul scapă un român de la o condamnare la moarte

Din Cluj se anunță: Un caz interesant și unic s'a întâmplat ieri în fața tribunalului militar din localitate: Un soldat român din honvezime a fost chemat înaintea tribunalului, fiind acuzat

pentru o grea crimă. Desfășurînd procesul erau terminate, procurorul a cerut ca soldatul român să fie condamnat la moarte. În sala de dezbateră domnea o tăcere adâncă, căci se hotărea de viața unui om. De odată răsună în sală un fiorcăit. Era acuzatul român care căzuse într'un somn profund. Apărătorul lui, ținu atunci următoarea vorbire: Onorat tribunal! M'am pregătit pentru o mare pledoarie. Dar acum n'am să mai țin nici un discurs de apărare. Priviți numai la acuzat. Intreb — poate fi vinovat un om, când în momentul când tribunalul decide de viața și moartea lui — dînsul adoarme liniștit?

Tribunalul s'a retras și după o scurtă delibereare a achitat pe acuzatul român.

Soldații noștri prinși în Serbia — aduși în Franța

Ziarele franceze anunță că 750 prizonieri austro-ungari făcuți în Serbia, au fost aduși în orașul francez Toulon, și fiind cei mai mulți răniți și bolnavi, au fost internați în spitalul militar din Saint-Madriez.

Un englez dispăre cu 400.000 Lei, banii statului român

Ziarul »Steagul« află că comisiunea română care a fost la Londra ca să cumpere sulfat de cupru, a încredințat cetățeanului englez John Brown 400 mii de Lei, pentru a cumpăra marfa comandată pentru România. Acum vine știrea că acest Brown a dispărut din Anglia cu banii statului român.

Splendidul Hotel din Venetia,

pe Lido, a fost distrus cu totul de un incendiu cumplit, cu toate eforturile depuse de a stînga focul. Isuși amiralul italian Tahon de Reval, a condus operațiile de stingere.

Bere, Șampanie, sărutări ... după ora 1 noaptea

În Budapesta există o »Grădina de iarnă« (Teatru de varietăți aristocratic), care în vremea verei se strămută în »Grădina berlineză«. În localul acesta de petreceri, după teatru vine desfrîul. Artiste și alte damicele în societatea tinerilor eleganți și iubitori de orgie, tînuiete în încăperi discrete »Chambre separe« vor să prefacă noaptea în zi. Dar poliția budapestană cu o asprime draconică veghează ca ordinațiunea de a se închide localurile de petrecere la ora 1 noaptea să fie aplicată. Cum însă la »Grădina de iarnă« se benchetuieste și după ora 1, și berea, șampania și sărutările curg mereu, — poliția și-a făcut acolo apariția, și după o inspecție minuțioasă, — încredințându-se de orgiile nocturne a osândit pe proprietăreașii Stabilității, d-na Luise Goor-Walitsch, la 2 zile închisoare și 300 cor. amendă.

Pentru militarii orbiți în război,

românii din secția de muncitori militari (Militärische Arbeiter Abteilung 5-42) au colectat suma de cor. 84 și 22 fileri, și prin locotenentul Szenes — au trimis-o pe adresa Redacției noastre. La rîndul nostru, am trimis suma la ziarul »Az Est« care a inițiat aceasta colecție.

Ziar francez confiscat

»L'Heure« gazeta pariziană a fost ieri confiscată și i s'a interzis apariția pe timp de 14 zile.

Starea de asediu la Madrid

Din Madrid se anunță: Izbucnind o grevă la căile ferate spaniole, guvernul a declarat starea de asediu asupra Capitalei Spaniei.

Un tunel sub canalul Mănecei,

constitue obiectul unor serioase tratative între englezi și francezi. La Londra s'a și creat o societate pe acțiuni, cu scopul de a realiza proiectul acestui tunel, care să lege sub apă Anglia și Franța.

Pribegia Polonilor în Rusia

Revista »Polonia« ce apare în Paris publică interesante date asupra sutelor de mii de Poloni ce au fost internați în Rusia și cărora le-au venit în ajutor societățile de ajutor din Petrograd, Moscova și alte societăți de binefacere.

Astăzi toți Polonii din Rusia au — mulțumită acestor societăți — de lucru, pâine, școli și case.

Iată ce spune raportul comitetului central de ajutor:

»Comitetul central are în Rusia 38 de circumscripții sau secțiuni, 5 în Rusia asiatică, adică la un loc 43 cu 302 agenții.

Sub protecția comitetului se află 384.189 persoane; 70 de preoți oficiază serviciul religios.

S'au înființat 36 de internate, cu 1446 de copii, 221 asiluri pentru 11.001 copii, 105 școli pentru 5923 elevi, 37 asiluri, 2 școli secundare, 3 școli de învățătoare pentru asiluri și s'a deschis 46 de ateliere. Comitetul plătește 24 de medici, 29 ofițeri sanitari, 6 infirmieri și 22 călugărițe.

Societatea poloneză pentru ajutorarea victimelor de război și care funcționează în orase numără 25.000 membri.

În 64 de orașe din Rusia centrală și de pe malurile Volgei sunt 280.513 polonezi în Caucaz 50 mii; 3024 la Moscova și la Petrograd aproape 90 mii. În Rusia europeană și Asia aproape 80.000 cari sunt sub protecția instituțiilor poloneze.

Toate aceste instituții au căpătat dela guvern 22 milioane de ruble, iar dela comitetul de sub președinția marelui ducesse Tatiana 3 jum. milioane ruble, adică în total 26 milioane.

Condițiile de primire la Internatul Vancean de fete în Blaj

Primum următorul comunicat:

Până la 15 August c. se publică concurs pentru primirea elevelor în Internatul Vancean de fete din Blaj. Condițiile de primire sunt:

1. Pentru o elevă sunt a se plăti pe un an școlastic 500 cor. solvibile în două ori cel mult 4 rate egale, anticipative. Elevele, cari vor să învețe muzica instrumentală vor solvi separat taxă moderată. Separat are să plătească și didactul de 32 c. 60 f. pentru cele din clasele civile. — 2. La intrarea în Internat fiecare elevă are să fie prevăzută cu: 1 carte de rugăciuni, 3 haine simple și 1 din stofă bună de lână de culoare vânăt închis, care va servi de uniformă, 2 șorțe colorate, 2 de clot negru făcute cu mânece, 1 năframă mare călduroasă, 2 mici, 1 jachetă de toamnă și primăvară, 1 palton de iarnă, 2-3 perechi de încălțăminte, 8 păr. ciorapi, 12 bațiște, câte 6 buc. albituri de corp, 4 ștergere, 4 servete, 1 pahar și tacâm, 4 ștergătoare de lighian, 1 lighian, 1 finătoare de săpun, 1 ulcea de tinichea, pepteni, perie de dinți și de încălțăminte, 1 saltea de paie (străjac), 1 fol. 2 fețe de pat, 1 plapomă și 2 fețe de plapomă, 2 perini și 4 fețe de perină. Toate vestimintele și albiturile să fie simple și marcate cu numele întreg al elevei.

Pentru suma solvită fiecare elevă va primi:

1. Instrucțiunile în studiile prescrise pe clasele I-IV. elementare și I-IV civile, educație religioasă morală și deprinderi în conversație maghiară și germană. 2. Locuința în etajul institutului în săli mari, sănatoase și luminoase. 3. Vipt întreg. 4. Spălat, luminat și încălzit. În fiecare lună elevele vor lua o baie, care le costă 4 coroane la an. 5. Instrucție practică în cele economice, în orele libere de învățământul școlar. — La cererile pentru primire au să se alature: extras de botez, testimoniu de pe clasa absolvată, atestat medical despre sănătatea elevei, atestat de vaccinare și revaccinare.

Rugărilor pentru primire au să se înainteze Pr. Consistor mitropolitan din Blaj, alăturându-se 45 fileri pentru spedarea francată a rezoluției. Dela rugarea pentru primire nu sunt dispensate nici elevele, cari au mai fost în Internat.

Villa — noul președinte al Mexicului

Ziarele pariziene anunță că Caranza, președintele republicii mexicane a demisionat, și în locul lui a fost proclamat președinte, generalul Villa.

Pe căile profetilor...

— Despre o carte premiata de Academia română —

Am anunțat la vreme, că la propunerea literatului ilustru Barbu Delavrancea, Academia Română a premiat lucrarea tinărului scriitor Ion Chiru Nanov »Pe căile profetilor« impresii de călătorie, la Constantinopol, Egipt, Ierusalimului, etc., etc.

Când d. Chiru Nanov se va fi hotărât să așterne pe hârtie gândurile, lămurirea simțimintelor și a închipuirii, sbuciumul sufletesc în fața trecutului, tot noianul de impresii dobândite într-o călătorie mare, în țări pe unde călcase înaintași vestiți în istoria literaturii universale, trebuie să fi avut minute, ceazuri, zile de nespusă cumpănire, de aspră îngrijorare. Nu e puțin lucru să vorbești de locuri pe unde au trecut Chateaubriand, Renan și Loti, ca să pomenim doar pe câțiva din cei nemuritori. Povestirea călătoriilor a dobândit, dela o vreme, o așa de mlădioasă și originală înfățișare cu fiecare scriitor, în cât pare-se a fi o îndrăzneală ne mai pomenită a pleca azi, pe drumuri literare, în genul cel delicat în care Taine, Barres și Andre Beaunier au pus note cu desăvârșire uimitoare, chiar și prin varietatea lor. Filosofie, artă, istorie, sociologie, poezie adâncă, iată ce poți găsi, de pildă, în Voyage de Sparte sau în Sourire d'Athens. Niște lucrări de felul acestor două te opresc dela nădejdea unor alcătuirii literare în care temeiul să fie o călătorie.

...Și cu toate astea d. Chiru Nanov a isbutit, și încă în chip ales, să vorbească despre călătoria pe care a făcut-o în Miazăzi și Răsărit: la Constantinopol, pe Mediterana, în Cipru, în Palestina, în Egipt...

»Pe căile profetilor« este o carte prețioasă, prin bogăția știrilor, și distinsă, prin felul alcătuirii. D. Nanov nu avea mult de ales în privința începuturilor. Călea cea mai puțin împodobită, stilul cel mai simplu și nepretențios, se iviau ca singurul mijloc de înfățișare înaintea publicului. Dar deodată, și tocmai când te aștepti mai puțin, înșirarea liniștită a celor petrecute în cale se oprește și o adevărată bucată literară, o piatră scumpă într'un inel, ne încântă și ne mulțumește firea. Povestea străvechie a vitejilor Argonauți sau îndrăgostirea sculptorului Pygmalion de opera-i de ildes, de fecioara cea minunată, sunt popasuri pline de farmec în mersul une-ori grăbit al călătorului. »Bogatul bogăților« e un mic giuvaer literar. Stilul popular românesc e pus în lumina cea mai vie, așa cum foarte, dar foarte rari scriitori au îndrăznit să-l întrebuințeze — nu zic, numai de cât să-și reușească — vorbind, aproape în chipul basmelor despre vremurile străvechi grecești. Iason, Hercule, și Orfeu la curtea regelui Aiele; farmecele Medzei; cântecul făcător de minuni al celui mai străvechi muzicant și poet legendar; vitejiile neașteptate ale lui Iason, — toate fac un tot minunat și plin de viață.

Limba curat românească de care se slujește d. Chiru Nanov, are, une-ori tonuri de poezie ca în vestitul basm vânătoresc al lui Odobescu.

Colorit puternic dă călătorul povestirii sale prin cuvintele curat românești, așezate la jumătatea drumului între vorbirea populară și tonul cărților bisericesti de odinioară. O pildă, La un loc, în Constantinopol, povestitorul se oprește și se gândește la rostul pământului aceluia: »aci e răsărucea multor căi, e tarlaua care a fost martoră și la încoronări mărețe și la înjunghieri sălbătice; e aria care a fost stropită și de miremele adoratoare ale împărațeselor și de sângele vărsat de iataganul levautinului; e ograda sfântă unde au dat busna și vânătorii de avuții și gonacii gloriei și dornicii de visare lenevoasă...«

...Tinărul d. Chiru-Nanov e un premiat al Academiei Române despre care înalta instituție nu

poate decât să se mândrească a nu-l fi uitat. Ocupată nu este mai ales de lucrări istorice, e un deosebit merit pentru ea când ascultă glasul celor cari o îndreaptă și către scrieri literare.

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.

Se caută un tînăr pentru administrație

care să se priceapă și la contabilitate.

Ofertele să se adreseze la: Administrația Foi Poporului Român, Budapesta VII., Ilka-utca 36.

Aviz.

»Almajana«, prima casă de păstrare din Bozovici, face cunoscut on. depunători ai institutului nostru cumcă din 1 Iulie a. c. camăta depunerilor se va socoti cu 5%.

Dela administrația »Foaia Poporului Român«, Budapesta, VII., Ilka-utca 36 se poate comanda următ arele:

Epistolia Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Visul Maicii Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

„Dor și jale“

adunate de Dr. Dimitrie Cioloca, costă numai 44 fileri, plus 5 fileri porto postal.

Calendarul „Foi Ilustrate“

cu diferite ilustrații originale din războiul mondial, pe care ar fi bine să-l aibă fiecare om, pentru ca să-l fină ca o amintire din aceste timpuri grele. Costă numai 30 fileri, plus 5 fileri porto postal.

Rugăciuni pentru soldați

cu binecuvântarea Pr. S. L. episcopul Dr. E. Cristea (pentru gr. orientali)

Prețul: 1 exemplar cu porto postal 10 fileri;

50 exemplare cu porto postal 3 cor. 20 fileri;

100 exemplare cu porto postal 5 cor. 30 fileri.

Harta Europei

cea mai nouă ediție, care cuprinde toate țările învrăjbite, fiecare țară separat colorată costă 1.50 cor., plus 10 fileri porto postal.

Octoihul

(carte frumos legată în roșu, cu 320 pagini), care cuprinde toate cântările bisericesti, ca: Rânduiala Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polileul, Pripelele, Cațavasiile, Irmoasele, Svetilnele și multe altele, costă numai 2.40 cor., plus 20 fileri porto postal.